

תאריך עדכון: 20/2/2017

בין מיסטיקה לאתיקה

מס' הקורס : 30191/01

המרצה : ד"ר ציפי קויפמן

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים : תשע"ח

סמסטר : א

היקף שעות : 1 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט:

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

דיונים רבים מוקדשים לתפיסת האלוהות וליחסי האדם והאל בספרות הקבלית והחסידיית. האם וכיצד מתייחסים מקובלים וחסידים לממד שבין אדם לחברו? בקורס זה נתבונן בשאלת היחסים שבין מיסטיקה-הממוקדת (לכאורה) בציר האנכי- והאתיקה- הממוקדת בציר האופקי. נתבונן ביחסים אלו באמצעות ספרות תאורטית כללית הבוחנת את הסוגיה מהיבטים שונים, ובאמצעות הדגמה מטקסטים קבליים וחסידיים הנוגעים לזיקה שבין אתיקה ומיסטיקה.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

שיטות הוראה: הרצאה, קריאה וניתוח טקסטים, דיון בכיתה

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1-3	בין מיסטיקה לאתיקה- דיון תיאורטי	James R. Horne, <u>The Moral Mystic</u> , Waterloo Ont. 1983

		<u>(חובה) לאה אורנט, רצוא ושוב: יסודות אתיים ומיסטיים בתורתו של ר' שניאור זלמן מלאדי, עיון השוואתי, תל אביב תשס"ז</u>
4-5	בין מיסטיקה לאתיקה בספרות הקבלה	Elliot Wolfson, <u>Venturing Beyond: Law and Morality in Kabbalistic Mysticism</u>, Oxford 2006
6-8	חסידות ומחויבות חברתית	שמואל אטינגר, 'ההנהגה החסידית בעיצובה', <u>דת וחברה בתולדות ישראל ובתולדות העמים</u>, ירושלים תשכ"ה, עמ' 240-227 <u>(חובה) גרשם שלום, 'מיסטיקה וחברה', עוד דבר: פרקי מורשה ותחיה (ב), כינס וערך אברהם שפירא, עמ' 300-277</u> <u>(חובה) גרשם שלום, "דבקות" או "התקשרות אינטימית" עם אלהים בראשית החסידות (הלכה ומעשה)', השלב האחרון: מחקרי החסידות של גרשם שלום, בעריכת דוד אסף ואסתר ליבס, ירושלים תשס"ט, עמ' 258-237, עמ' 253-242</u> חנא שמרוק, 'החסידות ועסקי החכירות', <u>ציון ל"ה</u>, תשל"ל, עמ' 192 – 182 ישעיהו שחר, <u>בקורת החברה והנהגת הצבור בספרות המוסר והדרוש בפולין במאה הי"ח</u>, ירושלים תשנ"ב
9	אתיקה של תפקיד ואתיקה של יומיום	Philip Wexler, <u>Mystical Sociology: Toward Cosmic Social Theory</u>, New York 2013
10	התגלמות האל באדם	Shaul Magid, <u>Hasidism Incarnate: Hasidism, Christianity and the Construction of Modern Judaism</u>, Stanford 2015, pp. 51-80
11	חסידות ועבודת מידות	מנדל פיקאז', <u>בין אידאולוגיה למציאות: ענווה, אין, ביטול במציאות ודביקות במחשבתם של ראשי החסידות</u>, ירושלים תשנ"ד <u>(חובה) נתנאל לדברגר, סוד הדעת: דמותו הרוחנית והנהגתו החברתית של רבי ישראל בעל שם טוב</u>, ירושלים תשס"ז, עמ' 94-84, 167-157

12	ר' נחמן מברסלב כמקרה מבחן	אורנט, 'המימד האתי בתורתו של ר' נחמן מברסלב על פי ספר "ליקוטי מוהר"ן" והתפיסה החדשה של האמונה', בעריכת רחל אליאור, <u>דברים חדשים עתיקים</u> ב, ירושלים תשע"א, עמ' 279-300
13	הסיפור החסידי-נורמטיביות ונרטיביות	Tsippi Kauffman, 'The Hasidic story- (חובה) a call for narrative religiosity', <u>The Journal of Jewish Thought and Philosophy</u> , 22 (2014), pp. 101-126
	סיכום	

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, השתתפות פעילה, עבודה

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): 100% עבודה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות) קריאות החובה והרשות לעיל בטבלה

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים: